

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Pravni sustav EU-a i nacionalni pravni sustavi>**Nacionalni pravosudni sustavi**

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere

Nizozemska

Ez az oldal áttekintést nyújt a holland bírósági rendszerről.

Az igazságszolgáltatási rendszer felépítése – bírósági rendszerek

A bíróságok igazgatása

Az **Igazságszolgáltatási Tanács** (*Raad voor de rechtspraak*) a bírósági rendszer része, magának a Tanácsnak az igazságszolgáltatás azonban nem feladata.

A Tanács számos feladatot vett át az igazságügyi minisztertől. Ezek operatív jellegű feladatok, így többek között a költségvetés-elosztás, a pénzügyi gazdálkodás felügyelete, a személyzeti politika, az információs és kommunikációs technológiák és az elhelyezés. A Tanács segíti a bíróságokat az e területeken felmerülő feladataik végrehajtásában. Emellett feladata a bírósági rendszer minőségének javítása és az olyan új jogszabályokkal kapcsolatos tanácsadás, amelyek az igazságszolgáltatásra is kihatással vannak. A Tanács társadalmi és politikai vitákban a bírói kar szóvivőjeként is eljár. A Tanács feladatai (a szó legtagább értelmében vett) operatív kérdésekhez, költségvetési kérdésekhez, valamint az igazságszolgáltatás minőségi szempontjaihoz kapcsolódnak.

Kulcsszerepet tölt be a bírósági rendszer költségvetésének előkészítésében, végrehajtásában és az azzal való elszámolásban. A költségvetési rendszer alapja a Tanács által fenntartott munkateher-mérési rendszer. A Tanács ösztönzi és felügyeli a bíróságok napi működését érintő operatív eljárások kidolgozását. Konkrét feladatai közé a személyzeti politika, az elhelyezés, az információs és kommunikációs technológiák és a kapcsolatok tartoznak. A Tanács számos jogszabályban foglalt hatásköre lehetővé teszi számára e feladatok végrehajtását. A működési politika tekintetében például hatáskörrel rendelkezik kötelező erejű általános utasítások kiadására, igaz, e hatáskörét a lehető legritkábban gyakorolja.

A Tanács felelősségi körébe tartozik az igazságügyi és a bírósági tisztviselők felvétele, kiválasztása és képzése. E területeken feladatait a bírósági tanácsokkal (*raden van de gerecht*) rendszeresen konzultálva látja el. A Tanácsnak jelentős befolyása van a bírói tanácsok tagjainak kinevezésében is. Az igazságszolgáltatási rendszer minősége tekintetében a Tanács feladatai közé tartozik az egységes jogalkalmazás előmozdítása és az igazságszolgáltatás minőségének javítása. A bírósági határozatok tartalmában mutatkozó átfedésekre figyelemmel e területen a Tanács nem rendelkezik kötelező hatáskörrel.

A Tanácsnak általános tanácsadó szerepe is van. Tanácsot ad a kormánynak azokkal az új jogszabályokkal kapcsolatban, amelyek kihatással vannak a bírósági rendszerre. Ez a bírósági tanácsok tagjaival folytatott folyamatos konzultáció alapján zajlik.

Bár a Tanács formális hatáskörökkel is rendelkezik, a Tanács és a bíróságok közötti kapcsolat nem tekintendő hierarchikusnak. A Tanács elsődleges célja, hogy támogassa a bíróságokat feladataik ellátásában. A különböző feladatok megfelelő teljesítésének érdekében a Tanács rendszeresen konzultál a bírósági elnökökkel, operatív igazgatókkal, kollégiumvezetőkkel és a képviselők bizottságával (*College van afgevaardigden* – a bíróságok képviselőiből álló tanácsadó testület).

A bíróságok típusai – rövid ismertető

Körzeti bíróságok (*rechtbanken*)

Hollandia 11 igazságügyi körzetre (*arrondissementen*) oszlik, melyek mindegyike saját bírósággal rendelkezik. Mindegyik bírósághoz több helyi bíróság (*kantonlocaties*) tartozik. A körzeti bíróság legalább négy kollégiumból (*sectoren*) áll. Ezek között mindig szerepel a közigazgatási, a polgári, a büntetőügyi és a fellebbviteli ügyszak. A családjogi ügyekkel és a fiatalok ügyeivel gyakran külön részleg foglalkozik, mint ahogy bizonyos esetekben a külföldieket érintő ügyekkel is. A bíróság elnöksége (*bestuur van het gerecht*) szabadon dönt ezekben a kérdésekben.

Ügyszakok

Helyi bíróságok

Az állampolgárok viszonylag egyszerűen tudják ügyeiket a helyi bíróság elé vinni. Ez azt jelenti, hogy jogukban áll saját ügyükben érvelni, és nem szükséges ügyvéddel képviseltetni magukat a bíróságon. A polgári jog tekintetében minden bérleti, adásvételi és foglalkoztatási ügyet, és minden, legfeljebb 25 000 EUR pertárgyértékű jogvitát a helyi bíróság tárgyal.

A büntetőjog területén a helyi bíróságnak csak kisebb súlyú bűncselekmények esetén van hatásköre. Ezek gyakran olyan ügyek, amelyekben a rendőrség vagy az ügyész vádalkut javasolt. Ha e javaslatot a vádlott elutasítja, az ügy a helyi bíróság elé kerül. A helyi bíróság általában közvetlenül a tárgyalást követően szóbeli ítéletet hirdet.

Büntetőjog

A büntető ügyszakban dolgozó bírág elé mindazok a büntetőügyek kerülnek, amelyekben a helyi bíróság nem rendelkezik hatáskörrel. Ezeket az ügyeket egyesbíró vagy három bíróból álló teljes tanács tárgyalja. A teljes összetételű tanács a bonyolultabb ügyek mellett minden olyan ügyet tárgyal, amelyben az ügyész egy évnél hosszabb szabadságvesztés-büntetést kér.

Polgári jog/családjog

A polgári ügyszakban olyan ügyeket is tárgyalnak, amelyek nem tartoznak kifejezetten a helyi bíróság hatáskörébe. Ezek többségében egyesbíró hoz határozatot, de a bonyolultabb ügyekkel itt is három bíróból álló teljes tanácsok foglalkoznak. Egyes körzeti bíróságok külön ügyszakban tárgyalják a családjogi ügyeket és a fiatalok ügyeit. Ezt a lehetőséget akkor alkalmazzák, ha az ilyen ügyek száma jelentős.

Közigazgatási jog (*bestuursrecht*)

Kevés kivételtől eltekintve a közigazgatási jogvitákat a körzeti bíróság tárgyalja; sok esetben a közigazgatási ügyszakban történő tárgyalást a közigazgatási hatóságok előtti kifogásolási eljárás előzi meg. Ezeket az ügyeket általában egyesbíró tárgyalja, de a körzeti bíróság itt is dönthet úgy, hogy a bonyolult vagy alapvető kérdéseket érintő ügyekben háromtagú tanács jár el. Ha az adott körzeti bíróságon nincs külön ügyszak a külföldieket érintő ügyek kezelésére, az ilyen ügyekkel a közigazgatási ügyszakban vagy annak valamely részlegén foglalkoznak. A köztisztviselőket és a szociális biztonsági kérdéseket érintő ügyekben a fellebbezés egy szakosított fellebbviteli bíróság – a központi fellebbviteli bíróság (*Centrale Raad van Beroep*) – hatáskörébe, míg a legtöbb egyéb esetben az Államtanács közigazgatási bírósági részlegének (*Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State*) hatáskörébe tartozik.

Fellebbviteli bíróságok (*gerechtshoven*)

A 11 bírósági körzet az alábbi négy fellebbviteli bíróság valamelyikének területi illetékessége alá tartozik: Hága, Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden, valamint 's-Hertogenbosch. A büntetőjog és a polgári jog vonatkozásában a fellebbviteli bíróságok bírái csak olyan ügyekkel foglalkoznak, amelyekben a körzeti

bíróság által hozott ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be. A fellebbviteli bíróság újra megvizsgálja az ügy tényállását és levonja saját következtetéseit. A legtöbb esetben a fellebbviteli bíróság határozata Hollandia Legfelsőbb Bíróságához (*Hoge Raad der Nederlanden*) benyújtott megsemmisítés iránti kérelem útján megtámadható. A büntetőügyek és a polgári ügyek mellett a fellebbviteli bíróság az adómegállapítások elleni valamennyi fellebbezéssel is foglalkozik.

Szakosított bíróságok

A **Központi Fellebbviteli Bíróság** (*Centrale Raad van Beroep*) olyan fellebbviteli fórum, amely elsősorban a szociális biztonsági ügyekben és közszolgálati ügyekben jár el. E területeken a Központi Fellebbviteli Bíróság a legfelsőbb bírói fórum. A bíróság székhelye Utrechtben van.

A **Kereskedelmi és Ipari Fellebbviteli Bíróság** (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) olyan szakosított közigazgatási bíróság, amely a társadalmi-gazdasági tárgyú közigazgatási jogi jogvitákban dönt. Emellett ez a fellebbviteli bíróság konkrét törvényekhez – például a versenytörvényhez (*Mededingingswet*) vagy a távközlési törvényhez (*Telecommunicatiewet*) – kapcsolódó fellebbezésekről is dönt. A bíróság székhelye Hágában van.

Legfelsőbb Bíróság (*Hoge Raad*)

Hollandia Legfelsőbb Bírósága – amelynek székhelye Hágában van – azt vizsgálja, hogy az alacsonyabb szintű bíróság határozata meghozatala során megfelelően alkalmazta-e a jogot. Ebben a szakaszban az alacsonyabb szintű bíróság által megállapított tényállást már nem vizsgálják. A semmisségi kérelem ezért jelentős szerepet tölt be a jog egységességének előmozdításában.

Jogi adatbázisok

További információk a [holland igazságszolgáltatási rendszerről](#) szóló általános honlapon találhatók.

Az ítélkezési gyakorlatot egy közös [ítélet-adatbázis](#) tartalmazza.

Díjmentes az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, a hozzáférés **díjmentes**.

Kapcsolódó linkek:

[A holland igazságszolgáltatási rendszer](#)

Utolsó frissítés: 05/10/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.